

بسم الله الرحمن الرحيم وبه نستعين إله خير ناصر ومعين الحمد لله رب العالمين وصلى الله على محمد وعلي وآلهما الطيبين الطاهرين ولعنة الله على أعدائهم أجمعين أباي الدين
قال علي الحكيم وصي النبي الكريم: من اقتبس علما من علوم النجوم من حملة القرآن إزداد به إيمانا ويقينا

هفته نامه

راه آسمان

آموزش و تبیین مباحث تقویم و نجوم و تحجیم اسلامی

تیم تدوین: پژوهشگر علوم نجوم و تقویم و تحجیم بنیاد حیات اعلی

هفته نامه راه آسمان شماره: چهل و نهم
اول رمضان ۱۴۲۸ = ۲۲ شهریور ۱۳۸۶ = ۱۳ سپتامبر ۲۰۰۷

راهنمای عمومی تقویم نجومی بنیاد حیات اعلی

۱- مبدأ سالشمار:

نظر به اسلامی بودن تقویم نجومی بنیاد حیات اعلی و رواج تاریخ هجری؛ لذا مبناي اصلي این تقویم بر اساس تاریخ هجرت حضرت خاتم الانبیاء محمد مصطفی ﷺ می باشد.

اما تاریخهای مطرح در تقویم بنیاد حیات اعلی محدود به تاریخ هجری نبوده، و تاریخ آفرینش حضرت آدم ﷺ و میلادی محمدی ﷺ و عصر مولا حضرت صاحب الامر ﷺ را نیز دارا می باشد، افزون بر روزشمار و تقویم هجری قمری دارای معادل آن با تاریخ هجری شمسی از ماههای باستانی، و نیز معادل آنها از تقویم بروج شمسی و نیز تقویم اسکندر ذوالقرنین (سریانی بابلی) با ماههای رومی، و تقویم میلادی مسیحی با ماههای غربی می باشد.

۲- تواریخ تقویم:

تاریخ آفرینش حضرت آدم ﷺ: دیرینه ترین هنگام در تقویم بني آدم، بلکه اولین واقعه در تاریخ بشر امروزی؛ همانا آفرینش حضرت آدم ابو البشر می باشد، لذا یادآوری تاریخ این هنگام برای ما فرزندان او، و بویژه در يك تقویم الهی بسیار بجا و شایسته بوده، بلکه کهن ترین سرآغاز تقویم بشر است. هر چند در فاصله زمان حضرت آدم ﷺ با ما و نیز مقدار عمر شریفش اختلاف نظر وجود دارد، ولی ما کهن ترین تاریخ را از کلام خازنان وحی ﷺ برگرفته ایم، بنا بر نقل جناب سید بن طاووس^(۱) از صفح حضرت ادریس ﷺ، از ابتدای آفرینش و سرشتن خمیره و طینت جناب آدم صفي الله ﷺ تا ابتدای دمیدن روح در او: ۱۲۰ سال، و از هنگام دمیدن جان تا هنگام وفاتش: ۱۰۳۰ سال فاصله بوده است، و بنابر روایت جناب فضل بن شاذان (از یاران چهار امام هشتم تا یازدهم (علیهم السلام))، فاصله وفات حضرت آدم تا هنگام ولادت حضرت پیامبر ﷺ ۹۹۰۰ سال می باشد.^(۲) $(۱۲۰ + ۱۰۳۰ + ۹۹۰۰ = ۱۰۴۵۰)$. طبق تعالیم مکتب وحی در شروع سال اهل حق از ماه مبارک رمضان، آغاز این سال نیز از ماه مبارک رمضان محاسبه شده است.

تذکر: موضوع آفرینش حضرت آدم و نسل او که انسان امروزی هستند؛ نباید با دوره های مختلف قبلی انواع بشرینما (که در دورانیهای قبل قبل از حضرت آدم بوده و منقرض شده اند) اشتباه و مخلوط بشود، این گونه های بشرینما از نظر درک و عقل؛ توانایی بشر امروز را نداشته اند، و به عبارتی ممکن است بشر بوده باشند، ولی آدم نبوده اند. نتیجه تحقیقات دانشمندان جدید نیز سابقه بشر امروزی را بیش از تاریخ مزبور نمی داند.

تاریخ میلادی محمدی ﷺ: (تاریخ هجرت + ۵۳ سال عمر حضرت در وقت هجرت = تاریخ میلادی محمدی صلی الله علیه و آله)

یکی از شرمندگیهای مسلمانان کشورهای عربی این است که: دولتهایشان تاریخ مسیحی را تاریخ رسمی آن کشورهای اسلامی قرار داده اند، رواج تاریخ میلادی مسیحی و ذکر آن در تقویم امروز مسلمان؛ ما را بر آن داشت تا ضمن مبنا بودن تاریخ هجری؛ برای ارتقای آگاهی اهل ایمان و حفظ اهمیت میلاد حضرت پیامبر ﷺ؛ این تاریخ را نیز در تقویم بنیاد حیات اعلی ملاحظه کنیم.

امیدواریم دول عربی که مردم کشورهایشان مسلمان هستند به خود آمده و تقویم مسیحی بکار نبرده، و اگر می خواهند تقویمشان میلادی باشد، میلادی محمدی را تقویم رسمی قرار دهند، و اگر می خواهند شمسی باشد، نوع شمسی آنها استفاده کنند. (هداهم الله الی دین الإسلام و صراطه المستقیم).

انتظارشمار: تاریخ عصر حضرت امام زمان ﷺ: از آنجا که وجهه الهی همه اهل حق، حضرت مولا صاحب الامر ﷺ بوده، و ما اهل آخر الزمان در عصر این امام و حجت الهی بسر می بریم لذا برای پاسداشت این ارزش؛ و حفظ توجه لازم به این امر؛ مبدأ تاریخ شروع دوره امامت حضرتش

(۱) کتاب سعد السعود، سید بن طاووس، ص ۲۷، نقل بحار الأنوار ج ۱۱ ص ۳۶۹

(۲) کتاب الفضائل، فضل بن شاذان ص ۲۴، نقل بحارالانوار ج ۱۵ ص ۲۸۸

(۲۶۰ هجری) که سرآغاز عصر آن حضرت است را نیز در تقویم لحاظ کرده ایم (۱۴۲۳ تاریخ هجرت - ۲۶۰ = ۱۱۷۳ تاریخ عصر حضرت امام زمان (عج)).

۳- آغاز سال:

ابتدای سال قمری و اولین ماه از آن در نزد عامه ناس و اعراب، محرم الحرام است، ولی در کلام خازنان وحی (عج) ماه مبارک رمضان اولین ماه سال و آغاز سال برای اهل حق می باشد که در موضوعی جداگانه تفصیل این مطلب در مرسولات بنیاد حیات اعلی شرح شده است، از آنجا که مبنای تقاویم بنیاد حیات اعلی کلام خازنان وحی و حضرات معصومین (عج) بوده و بر روش اعراب و عادت عوام رجحان داشته؛ لذا همین هدایت الهی را نصب العین قرار داده، و این تقویم که بر محور ماههای قمری می باشد را بر ترتیب هدایت گنج بانان وحی (عج) منظم نمودیم.

۴- ساعت مبنای تقویم:

مرکز خشکی کره زمین بیت الله الحرام و مکه مکرمه می باشد، لذا همین نقطه را نصف النهار مبدأ، و ساعت مبنای **تقویم نجومی** قرار داده و اختلاف ساعت بقیة نواحی کره زمین را نسبت به **کعبه مشرفه** ذکر می کنیم.

تفصیل مقدار دقیق طول و عرض جغرافیایی بلاد و اختلاف ساعتشان با ساعت محلی مبدأ **کعبه مشرفه** در جداول اختلاف ساعت در هفته نامه راه آسمان (شماره ۵۲) منتشره گردیده است و جدول فشرده آن نیز در این تقویم آمده است، که با علامت (+) برای افزایش آن نسبت به ساعت منطقه ای نصف النهار مبدأ و با علامت (-) برای کاستن آن اشاره شده است. مثلاً برای تعیین ساعت اوقات فلکی (مانند تحویل به بروج) برای بلاد ایران که تفاوت ساعت محلی شان با ساعت محلی مکه مکرمه نیم ساعت بوده و در شرق آن واقع هستند؛ مقدار ۳۰ دقیقه به ساعات تقویم افزوده می گردد. ایام طلوع نجوم بنا بر اختلاف آفاق و تفاوت ارتفاع بلاد متفاوت بوده و با جدول اختلاف ساعات بدست نمی آید، از این رو اختلاف طلوع ستاره شرطان (که آغاز تقویم شمسی عربی است) در بلاد مختلف را با مکه مکرمه در ستون آخر جداول اختلاف ساعات آوردیم. مختصات جغرافیایی بلاد نیز از تصاویر ماهواره ای که برای مقاصد دقیق نظامی تهیه شده (و فعلاً دقیقترین مختصات جغرافیایی به شمار می رود) استخراج شده است.

۵- ساعات تقویم:

ساعات ذکر شده در تقویم بر اساس ساعت رایج زوالی (زوال شب) یا ظهرکوک (تعبیر عامیانه) که مبدأش نیمه شب است می باشد، و نظر به دقت و اختصار شمارش (صفر تا ۲۴) از این روش استفاده شده است.

۶- ساعت تابستانی:

در برخی کشورها مرسوم است که در ابتدای فصل بهار یا در تابستان یک ساعت یا دو ساعت، ساعتها را جلو می کشند و در پاییز یا موعد مقرر دیگر آن را به جای اول باز می گردانند این تغییرات در همه کشورها از لحاظ مقدار و زمان تغییر یکسان نبوده و برخی نیز انجام نمی دهند از این رو در محاسبه اقی جهانی تقویم (اوقات مکه مکرمه) و اختلاف ساعت بلاد، تفاوت **ساعت تابستانی** منظور نشده است. و در تقاویم منتشره؛ بیان ساعت جهانی KMT (ساعت مکه مکرمه) و جداول اختلاف ساعت بلاد، بنا بر ساعت حقیقی (بدون لحاظ تابستانی) عرضه می شود. کاربران تقویم اگر بخواهند ساعت تابستانی آنرا بدست بیاورند باید مثلاً در ایران (و در برخی از دورانه‌های دولتی ایران) از ابتدای فصل بهار تا ابتدای پاییز که ساعتها یک ساعت به جلو کشیده می شود به مقادیر اختلاف مربوط به ساعت ایران؛ یک ساعت نیز باید افزوده گردد تا با وقت رسمی در ایران تطبیق گردد.

۷- مبنای ساعت طلوع و غروب آفتاب و فجر:

مبنای تعیین ساعت فجر همان ملاک حسی و شرعی آنست، که همان فجر حقیقی و بالا آمدن خورشید تا ۱۸ درجه زیر افق (در بلاد معتدله) می باشد، این استخراجات از محاسبات و جداول اوقات مرکز نجوم نیروی دریایی آمریکا تهیه می شود که از دقیقترین و معتبرترین مراکز نجومی جهان و مرجع بین المللی اوقات می باشد.

مبنای تعیین ساعت طلوع آفتاب طلوع لبه بالایی قرص خورشید با حساب تصحیحات انکسار نور در وقت طلوع می باشد که دقیقترین محاسبه به لحاظ رصدی و حسی می باشد. و مبنای غروب آفتاب نیز همینطور غروب لبه بالایی قرص خورشید با حساب تصحیحات انکسار نور خورشید است.

۸- ترتیب شب و روز ایام در تقویم:

ترتیب ذکر شب و روز ایام در تقاویم بنیاد حیات اعلی؛ طبق قرآن کریم و تعلیم مکتب وحی و آنچه در فرهنگ اسلامی تبیین شده است؛ شب مقدم بر روز می باشد، و این همان اسلوب و روش تقاویم قمری طول تاریخ دوران اسلامی همه جهان اسلام؛ از ابتدای کتابت و نشرش بوده است بلکه در تقاویم فارسی و عربی و نیز اکثر ملل مشرق زمین نیز از زمانهای قدیم ترتیب شمارش شب و روز چنین بوده است.

از این روست که شب مقدم بر روز و شروعی از غروب آفتاب تا طلوع آفتاب است و روز بعد از شب است و شروعی از طلوع آفتاب تا غروب است و با غروب آفتاب یک شبانه روز تمام شده و روز بعد آغاز می شود. ولذا در زبان عموم مؤمنین: شب جمعه زودتر از روز جمعه شروع می شود، در این روش؛ یک شبانه روز از ابتدای شب که غروب آفتاب است آغاز می شود نه از نیمه شب و نه از طلوع آفتاب، و منظور از شب جمعه که در آن دعای کمیل خوانده می شود، عشاء و شام بعد از روز جمعه نیست بلکه منظور شب مقدم بر صبح جمعه است که بعد از غروب پنجشنبه شروع شده و تا طلوع آفتاب صبح جمعه می باشد، و روز جمعه پس از آن و با طلوع آفتاب جمعه آغاز شده تا غروب آفتاب جمعه ادامه یافته و بعد از آن جزو شب شنبه محسوب می شود. در تقویم صحیح از غروب آفتاب هر روز تاریخ یکروز اضافه می شود.

این توضیح بسیار مفصل برای اصلاح عادت غربی است که در سالهای اخیر به برخی محیطهای شرقی نیز سرایت کرده و بخاطر نفوذ فرهنگ استعمار در برخی ممالک اسلامی و مشرق زمین نیز رایج گردیده است، که در این روش غیر صحیح: روز را مقدم بر شب یاد می کنند، و شب شنبه را که بعد از غروب جمعه آغاز می شود ادامه جمعه حساب کرده و برای اینکه با "شب جمعه" اشتباه نشود، در سالهای اخیر در زبان فارسی به "جمعه شب" تعبیر می شود.

البته این روش غلط با اصطلاح روز (به معنی شبانه روز) که در تقویم غربی این زمان متداول است و روز جمعه را از ساعت ۱۲ نیمه شب در شب جمعه تا ۱۲ نیمه شب در شب شنبه حساب می کند نیز متفاوت است، در روش تقویم غربی هر شب دو نصف شده و یک نیمه به روز قبل نسبت داده شده و نیمه دیگر به روز بعد نسبت داده می شود، مثلاً قسمتی از شب جمعه که قبل از نیمه شب واقع است را جزو پنجشنبه حساب می کنند و قسمتی دیگر که بعد از نیمه شب واقع است را جزء جمعه حساب می کنند در این روش بعد از ساعت ۱۲ شب؛ تاریخ یک روز اضافه می شود و این قرارداد غربیها برخلاف تعلیم مکتب وحی و ارزشهای دینی و همچنین تقاویم امر قدیم از ابتدای تأسیسشان در زمان انبیاء الهی علیهم السلام می باشد.

پس بدین ترتیب وقتی در تقویم های نجومی بنیاد حیات اعلی درج شده که مثلاً: ورود قمر به برج نجمی رصدی حمل یکشنبه ۹ ربیع الاول ساعت ۱۹:۴۱ یعنی در شب یکشنبه که قبل از طلوع آفتاب یکشنبه واقع است می باشد، نه شام یکشنبه و یا یکشنبه شب (به تعبیر برخی عوام). همچنین وقتی ذکر می شود: هم آبی قمر و منزل اکلیل در سه شنبه ساعت ۰:۵۵ است یعنی در شب سه شنبه ساعت پنجاه و پنج دقیقه بعد نیمه شب قمر با نجوم منزل اکلیل اقتران یا اقتراب دارد و منظور عشاء یا شام سه شنبه نیست.

جهت وضوح بیشتر اوقات شب و روز در تقویم: آنها را با رنگهای متفاوت مشخص کرده ایم اگر ساعت ذکر شده به رنگ **آبی** باشد نشان دهنده وقوع آن در **شب** است، و ساعات به رنگ **ارغوانی** نشان دهنده وقوع آن در **روز** است.

۹- مبنای اوقات وقایع فلکی:

برخی از حوادث و وقایع فلکی که در علم نجوم و تنجیم مورد توجه است؛ بر اساس آنچه درنظر راصد زمینی است بوده نه واقعیت فلکی آن، و بر همان اساس اصطلاحات مربوطه وضع شده است، که این روش مطابق رصد حسی ناظر در **سطح کره زمین** (Topocentric) است که مبنای تأسیس این علم و آرایه مبنای آن از دیرینه ترین زمانها بوده است، ولی از آنجا که محاسبه بر این اساس لازمه اش استخراج جداگانه تقویم برای هر یک از نقاط زمین بوده و دیگر ارائه تقویم واحد برای همه زمین عملی نبوده لذا به ناچار عموم اوقات فلکی را بر اساس مبنای ناظر فلکی در **مرکز کره زمین** (Geocentric) محاسبه نموده و کلیه تقاویم و مرسولات نجومی بنیاد حیات اعلی؛ اوقات فلکی این حوادث را بر این در نظر گرفته و مطابق آن اطلاعات نجومی استخراج گردیده است.

۱۰- منبع استخراج اوقات فلکی:

منبع کلیه استخراجات اوقات فلکی این تقویم، (از مواضع قمر و شمس و سایر ستارگان) محاسبات و جداول تهیه شده متخصصان سازمان بین المللی فضایی ناسا و معتبرترین زیج امروز جهان، مرکز نجومی استرودینس سویس می باشد.

پژوهشگرده ها و آموزشگرده های بنیاد حیات اعلی

علوم معرفت الهی - علوم زبان وحی - علوم کلام وحی
علوم تلاوت کلام وحی - علوم کلام خازنان وحی - علوم فقه آئین الهی
علوم تقویم نجوم تخم - علوم طب جامع - علوم پاکزستی
آموزش برتر (اعلی) - علوم برتر (اعلی) - علوم توانمندی بانسروی الهی
علوم عمارت برتر - علوم انساب و تبارشناسی - رسانه های حیات اعلی
طرح و برنامه ریزی پژوهشی و مدیریت و اشراف علمی

دار المعارف الإلهیة

۱۴۲۸

tanjim@aelaa.net

www.Aelaa.net
nojum@aelaa.net

taqwim@aelaa.net

والحمد لله رب العالمین